

**Organisasjon for fiskerettshavere i
lakse- og sjøørretførende vassdrag**

**Troms fylkeskommune
Postboks 6600, 9296 Tromsø**

deres ref: arkivsaksnr. 18/36-54 løpenr. 6696/18

vår ref; 19/18

Dato: 230218

Sak: Klage på vedtak om kapasitetsvekst

Vi viser til Troms fylkeskommunes vedtak i utvalgssak 33/18 om tildeling av 2 % kapasitetsøkning til følgende selskaper med tilhørende tillatelser:

1. Arnøy Laks AS: økning 76 tonn fordelt på 4 tillatelser (saksnr 18/36-33)
2. Eidsfjord Sjøfarm AS: økning 76 tonn fordelt på 4 tillatelser (saksnr 18/36-37)
3. Flakstadvåg Laks AS: økning 114 tonn fordelt på 6 tillatelser (saksnr 18/36-13)
4. Gratanglaks AS: økning 77 tonn fordelt på 4 tillatelser (saksnr 18/36-42)
5. Kleiva Fiskefarm AS: økning 76 tonn fordelt på 4 tillatelser(saksnr 18/36-11)
6. Lerøy Aurora AS: økning 329 tonn fordelt på 17 tillatelser(saksnr 18/36-43)
7. Marine Harvest Norway AS: økning 140 tonn fordelt på 7 tillatelser (saksnr 18/36-32)
8. Nor Seafood AS: økning 76 tonn fordelt på 4 tillatelser (saksnr 18/36-40 og 18/36-41)
9. Nordlaks Oppdrett AS: økning 266 tonn fordelt på 14 tillatelser (saksnr 18/36-15)
10. Northern Lights Salmon AS: økning 76 tonn fordelt på 4 tillatelser (saksnr 18/36-14)
11. NRS Troms AS: økning 114 tonn fordelt på 6 tillatelser (saksnr 18/36-38 og 18/36-39)
12. Salaks AS: økning 115 tonn fordelt på 6 tillatelser (saksnr 18/36-12)
13. SalMar Nord AS: økning 266 tonn fordelt på 14 tillatelser (saksnr 18/36-18 og 18/36-19)
14. Wilsgård Fiskeoppdrett AS: økning 95 tonn fordelt på 5 tillatelser (saksnr 18/36-17og 18/36-20)
15. Sørrolnesfisk AS: økning 57 tonn fordelt på 3 tillatelser (saksnr 18/36-16)

Norske Lakseelver og Naturvernforbundet i Troms påklager dette vedtaket og ber om at det oppheves, og at saken behandles på nytt i fylkeskommunen. Bakgrunnen er at vi ikke kan se at verken søknader eller vedtak inneholder vurderinger om kapasitetsøkningen og påfølgende økte produksjon på tillatelsenes tilhørende lokaliteter, vil være miljømessig forsvarlig slik akvakulturlovens §§ 6 og 10 krever. Vi mener også at fylkeskommunens vedtak er å anse som en endring av eksisterende oppdrettstillatelser, og at det ikke er dokumentert at vilkårene for å endre eksisterende tillatelser slik disse fremkommer i akvakulturloven § 9 første ledd b) er oppfylt. Endelig mener vi at vedtakene må redegjøre for hvordan man har vurdert prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12, jfr. § 7. Vi vil også nevne at dersom vedtaket kan antas å få konsekvenser for oppfyllelsen av

kvalitetsnormen for villaks så følger det egne krav om saksbehandling av forskrift om kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks artikkel 3.

Vi merker oss at § 9 fjerde ledd i *forskrift om kapasitetsøkning for tillatelser til akvakultur med matfisk i sjø av laks, ørret og regnbueørret i 2017/2018*, pålegger fylkeskommunen å innvilge søknad om kapasitetsøkning dersom bestemmelsene i forskriftens §§ 6-8 er oppfylt. Forskriften fritar imidlertid ikke fylkeskommunen fra pliktene som følger av akvakulturloven, naturmangfoldloven og kvalitetsnormen for villaks ved vurdering av miljøkonsekvensene av en endring av oppdrettstillatelsene. Vi vil spesifikt nevne kravene til kunnskapsgrunnlaget, slik de er nedfelt i Naturmangfoldloven. Havforskningsinstituttet har i flere rapporter påvist store mangler i kunnskapsgrunnlaget når det gjelder adferdsendring og andre negative konsekvenser for kysttorsk og annen villfisk i områder med laks og regnbueørretoppdrett

(http://www.imr.no/publikasjoner/andre_publicasjoner/fisken_og_havet/2013/nb-no)

Norske Lakseelver mener seg klageberettiget som medlemsorganisasjon for fiskerettighetshavere (elveeierlag og forpaktningsslag) i vassdrag med anadrom laksefisk. Paragraf 25 i *Lov om laksefisk og innlandsfisk mv.* stiller krav om pliktig organisering av rettighetshavere, og fastsetter oppgaver for den lokale forvaltningen av fiskebestandene. Elveeierlagene som Norske Lakseelver organiserer har gjennom dette en formell rolle i forvaltningen av anadrom laksefisk. Norske Lakseelver har vært høringsinstans i alle hørings saker som har vært knyttet til utarbeiding og implementering av trafikklyssystemet for oppdrettforvaltningen.

Naturvernforbundet har representert sivilsamfunnet i saker som angår natur og miljø i over 100 år, og har klageadgang i slike saker som dette. Naturvernforbundets klagerett ble rettslig prøvet i en høyesterettsdom etter Alta-saken, og har senere ikke vært bestridt. Det er det etablert praksis at våre klager blir behandlet i forvaltningen.

Som bakgrunn for vår klage, og for flere detaljer knyttet til våre anmerkninger ovenfor, viser vi til [vedlagte juridiske utredning angående produksjonsområdeforskriften og kvalitetsnormen for villaks.](#)

Fra denne vil vi trekke fram noen hovedpunkter:

1. Begrepet miljøforsvarlighet i akvakulturloven må tolkes i lys av naturmangfoldloven, samt kvalitetsnormen for villaks.
2. Paragraf 8, annet ledd, i *Forskrift om produksjonsområder for akvakultur av matfisk i sjø av laks, ørret og regnbueørret*, legger til grunn at kapasitetsendring skal skje på bakgrunn av evaluering av effekten av lakselus på vill laksefisk. Vill laksefisk omfatter også sjøørret og sjørøye. Vi er ikke kjent med at det foreligger noen dokumentasjon av effekten av lakselus på bestander av sjøørret eller sjørøye i de produksjonsområdene kapasitetsveksten kan utnyttes.
3. Krav om miljøforsvarlig drift og endring av en akvakulturtillatelse omfatter langt mer enn effekten av én påvirkning (lakselus) på én art (laks).
4. De fleste bestander av laks i det potensielle påvirkningsområdet fra tillatelsenes lokaliteter, er ikke klassifisert etter kvalitetsnormen for villaks, og det foreligger ingen handlingsplan for hvordan kvalitetsnormen skal oppfylles for de bestander som ikke gjør dette i dag.
5. Vedtak etter akvakulturloven **må vise** at det til tross for manglende vurdering etter kvalitetsnormen for en rekke potensielt berørte laksebestander, samt manglende handlingsplan vurderte bestander, er miljøforsvarlig å fatte vedtak om kapasitetsøkning.

For hvert oppdrettsselskap (saksnummer) omfattet av vedtaket, har vi lagt ved et kart over det aktuelle produksjonsområde (totalt 19 kart vedlagt). I disse kartene er alle lokalitetene tilknyttet produsentens omsøkte tillatelser markert med lilla punkter. Blå punkter på kartet markerer utløpet av elver med anadrom laksefisk (laks og/eller sjøørret og/eller sjørøye). Laksebestander i elver markert med blå prikker er ikke vurdert etter kvalitetsnormen for villaks. I elver markert med røde prikker har laksebestanden en svært dårlig tilstand vurdert etter kvalitetsnormen for villaks. Oransje prikker viser bestander med dårlig status, mens gult betyr moderat status. Grønt betyr god eller svært god status, som er minstekravet i kvalitetsnormen for villaks. I rapporten fra ekspertutvalget som har vurdert effekten av lakselus på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet, finnes en oversikt over elver der effekten på laksebestander er vurdert (ikke markert på kartet). Effekten av lakselus på sjøørret og/eller sjørøye er ikke evaluert for en eneste bestand. For ordens skyld opplyser vi at man ikke kan gå ut fra at effekten av lakselus er den samme på sjøørret og sjørøye som på laks. De to førstnevnte artene har et helt annet levesett under sjøfasen enn laksen. For evaluering av påvirkningseffekt på disse artene må spredningen av lakselus fra hver enkelt lokalitet med fisk vurderes opp mot vandringsmønsteret til sjøørret og/eller sjørøye fra hver enkelt bestand under hele sjøoppholdet.

Vi er kjent med at det ikke er kontinuerlig og samtidig produksjon på alle lokaliteter tilknyttet de tillatelsene vedtaket omfatter. Vi mener det fylkeskommunens plikt å innhente opplysninger om planlagt lokalisering av produksjonen, og miljøtilstanden (i vid forstand) på og rundt disse lokalitetene slike at miljøeffekter av kapasitetsøkningen kan evalueres. Der kapasitetsøkningen vurderes å få miljøkonsekvenser av betydning må fylkeskommunen vurdere å avslå søknaden eller legge inn vilkår i vedtakene angående lokalisering av den økte produksjonen. Det påligger ellers fylkeskommunen, ihht. naturmangfoldloven § 10 om samlet belastning og § 9 om føre-var-prinsippet, å vurdere miljøkonsekvensene av den samlede kapasitetsøkning i området. Selv om kapasitetsøkningen er beskjedne for den enkelte tillatelse, kan samlet kapasitetsøkning medføre store negative miljøkonsekvenser. i et sårbart og/eller hardt belastet miljø. Dette må også ses i lys av totalomfanget av den planlagte kapasitetsøkningen som også omfatter kapasitetsvekst gjennom unntaksregel samt den kapasitetsvekst som er varslet etter senere auksjon.

Med vennlig hilsen

Torfinn Evensen
Generalsekretær, Norske Lakseelver

Anne-Lise Mortensen
Fungerende leder, Naturvernforbundet i
Troms

20 vedlegg:

1. [Juridisk utredning angående produksjonsområdeforskriften og kvalitetsnormen for villaks](#)

2. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\Arnøy laks\Vedlegg 2, Arnøy laks, ref 18.36-33.jpg](#)
3. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\Eidsfjord sjøfarm\Vedlegg 3. Eidsfjord sjøfarm. ref 183637.jpg](#)
4. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\Flakstadvåg laks\Vedlegg 4. Flakstadvåg Laks. ref 183613.jpg](#)
5. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\Gratangelaks 10\Vedlegg 5. Gratangelaks. ref 183642.jpg](#)
6. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\Kleiva fiskefarm 10\Vedlegg 6. Kleiva Fiskefarm. ref 183611.jpg](#)
7. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\Marine harvest 11\Vedlegg 7. Marine Harvest. ref 183632.jpg](#)
8. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\Nor seafood 10\Vedlegg 8. Nor Seafood. ref 183640.jpg](#)
9. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\Nor seafood 11\Vedlegg 9. Nor Seafood. ref 183641.jpg](#)
10. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\Nordlaks oppdrett 10\Vedlegg 10. Nordlaks Oppdrett. ref 183615.jpg](#)
11. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\Northern lights 10\Vedlegg 11. Northern Lights. ref 183614.jpg](#)
12. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\NRS Troms 10\Vedlegg 12. NRS Troms 10. ref 183638.jpg](#)
13. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\NRS Troms 11\Vedlegg 13. NRS Troms 11. ref 183639.jpg](#)
14. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\Salaks 10\Vedlegg 14. Salaks. ref 183612.jpg](#)
15. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\Salmar nord 10\Vedlegg 15. Salmar Nord 10. ref 183618.jpg](#)
16. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\Salmar nord 11\Vedlegg 16. Salmard Nord 11. ref 183619.jpg](#)
17. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\sørrolnes fisk\Vedlegg 17. Sørrolnes fisk. ref 183616.jpg](#)
18. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\Wilsgård 10\Vedlegg 18. Wilsgård F.o 10. ref 183617.jpg](#)
19. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\Wilsgård 11\Vedlegg 19. Wilsgård F.o 11. ref 183620.jpg](#)
20. [Kapasitetssøknader\Prod 10 og 11, Troms\Lerøy Aurora\Vedlegg 20. Lerøy Aurora. ref 183643.jpg](#)